

රුව ගුණ වඩවන සහගුණ කැට්ටුන

කැන

- වගා කිරීම
- වගා නඩත්තුව
- අස්වනු සැකසීම

- වගාවට පෙර ඔබේ ඉඩම ගල් වැටී, කණු හා පීචි වැටී යන පාංශු හා ජල සංරක්ෂණ උපක්‍රම යොදා ඉඩම සංවර්ධනය කරන්න.
- වැඩි ආදායමක් සඳහා ශතපත් කෘෂිකාර්මික හා නිෂ්පාදන පිළිවෙත් යොදා පරිසර හිතකාමීව වගාව මනාව නඩත්තු කරන්න.

Curcuma longa

වැඩි විස්තර දැනගන්න විමසන්න

- අපනයන කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති නිලධාරී සෑම බදාදා දිනකම ප්‍රදේශයේ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ දී
- සහකාර අධ්‍යක්ෂ අපනයන කෘෂිකර්ම දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වල දී

☎ අපනයන කෘෂිකර්ම තොරතුරු කේන්ද්‍රය-ගැට්ටේ දුරකතන අංක 0812-388651

✉ dea.information2017@gmail.com

✉ www.exagri.info

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

1095, සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක මාවත, පේරාදෙණිය, දුරකතන 081-2388651

සැකසුම : මාධ්‍ය හා සන්නිවේදන අංශය

කහ වගාකරමු

උද්භිත විද්‍යාත්මකව Curcuma domestica (කර්කුණා ඩොමෙස්ටිකා) ලෙස හඳුන්වන කහ බෝගය සින්සිබර්සියේ කුලයට අයත් වේ. පිලිකා නාශක ගුණායකින් යුත් කහ සඳහා ඉහළ ආර්ථික වටිනාකමක් ඇති අතර ආහාර සැපයීමේ දී ද, විෂබීජ නාශකයක් හා ආයුර්වේද ඖෂධයක් මෙන්ම රෙදිපිළි වර්ණ ගැන්වීම සඳහා ද, රූපලාවන්‍ය කටයුතු සඳහා ද බහුලව භාවිතා වේ.

දේශීය පරිභෝජනය සඳහා වසරකට වියළි කහ මෙට්‍රික් ටො. 6800 ක් පමණ අවශ්‍ය වේ. 2017 වසරේදී ද දේශීය අමු කහ නිෂ්පාදනය මෙ. ටො. 10000 ක් පමණ වූ අතර දේශීය අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීම සඳහා වියළි කහ මෙ. ටොන් 5000 ක් පමණ ආනයනය කිරීමට රු. මිලියන 1000 ක් පමණ වැය වී තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කරන ප්‍රදේශ

කුරුණෑගල, මහනුවර, මාතලේ, ගම්පහ, කොළඹ, කැගල්ල, නුවරඑළිය, කළුතර, ගාල්ල, මාතර, බදුල්ල, රත්නපුර, මොණරාගල, පොළොන්නරුව, අම්පාර ජල සම්පාදනය යටතේ වියළි කලාපයේ තේරා ගත් ප්‍රදේශ වල හා අතරමැදි කලාපයේදී වගා කල හැකිය.

කහ බෝගයේ ප්‍රභේද

දේශීය කහ, ගන්ටර්, පූනා, මදුරාසි මන්ජල්, ඇල්පි

කහ වගාව සඳහා සුදුසු දේශගුණික අවශ්‍යතා

වාර්ෂික වර්ෂාපතනය - මි.මි. 1500 - 1750
 මුහුදු මට්ටමේ සිට උස මි. 1500 ක් දක්වා
 උෂ්ණත්වය සෙ.ග්‍රේ. 20-30

වගා ආරම්භය

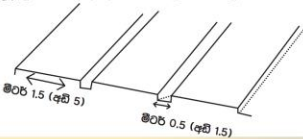
මාර්තු, අප්‍රේල් යන මාස වලදී බීජ අල සිටුවයි.

කහ බීජ අල අවශ්‍යතාවය

ගෙස්. 1 කට කහ බීජ අල කි.ග්‍රෑ. 1500-2000 ත් අතර (අක්කරයට බීජ අල කි.ග්‍රෑ. 600 - 800 අතර)

බිම් සැකසීම

අඩි 1 ක් ඉහළට පස පෙරළා කැට පොඩි කරගත යුතුයි. අඩි 5ක් පළලට තමන් කැමති දිශකට පන්ති සකස් කර ගත් පාත්ති වලට දිලිසු කාබනික පොහොර සත්ව පොහොර හා පිලිස්සූ දහඩියා අතුරු යොදා හොඳින් පස් සමඟ මිශ්‍ර කරගත යුතුයි.

බීජ කහ සිටුවන පරතරය

- පැල අතර පරතරය - මි. 0.3 (අඩි 1)
- පේළි අතර පරතරය - මි. 0.3 (අඩි 1)
- එක් පන්තියකට පේළි 3ක් වන සේ බීජ කහ අල සිටුවා ගත යුතුය.

කහ සිටුවීම

- එක් ස්ථානයක කහ බීජ අල ග්‍රෑම් 50-100 ක් පමණ හා ඇඟිලි අල 2 - 4 ක් වන පරිදි සිටුවිය යුතුය.
- අගල් 1ක පස් තට්ටුවකින් සිටුවන ලද කහ අල වසා අතින් තද කර ඒ මතට වසුන යොදන්න.
- වසුන් සඳහා දහඩියා, පිදුරු හෝ පොල් අතු භාවිතා කළ හැක. මාස 3ට වරක් වසුන අලුත් කර ගත යුතුයි.

තබත්තු කටයුතු

පැළ පාමුලට පස් එකතු කිරීම වරින් වර සිදු කළ යුතුයි. එමගින් කහ අල ආලෝකයට විවෘත නොවන ලෙස තබා ගත යුතුයි

කහ පැළ පේළි අතර රිහිල ශාඛ පත්‍ර හෝ කොළ හොහොර සඳහා ගන්නා ශාක අතු කැබලි අතුරා ඒ මතට දිය කළ ගොම දියර ඉසින්ති

මාස 3 කට වරක් කාබනික පොහොර පේළි අතර විසිරවවා හැර පසට කලවම් කරන්න.

පොහොර යෙදීම (හෙක්ටයාරයකට) (අක්කර 2 1/2 ට)

සිටුවා මාස 1.5 - 2 (දින 45)

ශුරියා - කි.ග්‍රෑ. 65
 මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑස් - කි.ග්‍රෑ. 100

සිටුවා මාස 3 - 5 (දින 90)

ශුරියා - කි.ග්‍රෑ. 65
 මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑස් - කි.ග්‍රෑ. 100

අමුග්‍ර පොහොර ගෙන මිශ්‍ර කර කහ පැළ පේළි අතර යොදා පස් සමඟ මිශ්‍ර කර පිදුරු, දහඩියා වැනි වසුනක් භාවිතා කර පස ආවරණය කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

කඳ විදින දළඹුවාගේ කෘතිය

පොළොවට ආසන්නව අගල් 3ක් පමණ ඉහළින් කඳ සිදුරු කර ඇති බව දැකිය හැකිය. එයට තවත් අගල් 4 ක් පමණ ඉහළින් තවත් සිදුරක් තිබේ නම් එය පණුවා සලඹයෙකු වී පිටවී ගිය සිදුරයි.

පාලනය

වගාව හොඳින් පරීක්ෂා කර බලා එහි සිදුරු සහිත කඳුන් දැකිය හැකිනම් සිදුරට පහළින් කපා පුළුස්සා දැමිය යුතුය. එමගින් පැතිරීම පාලනය කළ හැකිය.

කොළ පුල්ලි රෝගය

කහ පත්‍රවල තැනින් තැන සුදු පැහැති ප්‍රදේශ ඇති වී ඒවා දුඹුරු පාටට හැරේ. මෙලෙස කහ පත්‍ර මත දුඹුරු පුල්ලි දැකිය හැකි වේ.

පාලනය

මෙම දිලීර රෝගය සඳහා 1% බෝබෝ මිශ්‍රණය යෙදිය හැකිය.

අල කුණුවීමේ රෝගය

කඳේ පාදස්ව කොටසට හා රෙරෙසෝමවලට ආසාදනය වන දිලීර රෝගයකි. පත්‍ර ධාරය වියළි පසුව පත්‍ර සහ මුළු ශාකයම වියළී ගස කඩා වැටේ.

පාලනය

බීජ අල සිටුවීමට පෙර පස පීචාණුගාරණ කිරීම, බීජ අල 0.3% ක මැන්කොසෙබ් දිලීර නාශක ද්‍රාවණයේ විනාඩි 30 ක් ගිල්වා තබා පවහේ වියළා සිටුවීම, රෝග වගාවන් සඳහා 0.3% මැන්කොසෙබ් දිලීර නාශකය ඉසීම.

අස්වනු නෙළීම

කහ පත්‍ර වියළී ගිය විට අප උපරිම ලෙස මෝරා ඇති අතර අස්වනු මේ අවස්ථාවේ දී නෙලා ගත හැක. මේ සඳහා බීජ අල සිටුවා මාස 9 ක් පමණ ගතවේ. සාමාන්‍ය අස්වනු තෙලන කාලය ජනවාරි - මාර්තු

කහ හෙක්ටයාරයකට වගාවකින් අමු කහ අල මෙට්‍රික් ටොන් 15 - 20 ක් පමණ ලබාගත හැක.

ප්‍රධාන නිෂ්පාදනය

අමු කහ, වියළි කහ, වියළි කහ කුඩු, වියළි කහ පෙති, සහ ඔලියෝරෙයින, කහ තෙල්

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සපයන සේවා

වගා කරන බීජ කි.ග්‍රෑම් ගණන අනුව වගා නඩත්තුව සඳහා ආයෝජන ආධාර සපයනු ලැබේ.

